GODIŠNJA ANALIZA SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

NA PODRUČJU ZADARSKE ŽUPANIJE

2023/2024. godina

1. OPĆI PREGLED SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

Civilna zaštita djelatnost je od javnog interesa za Republiku Hrvatsku, sigurnost države, društva, svih stanovnika i turističkih posjetitelja. Kao ključna vrijednost društva definirana je u Ustavu RH, Zakonu o sustavu civilne zaštite („Narodne novine br.82/15, 118//18, 31/20, 20/21, 114/22), Strategiji nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske („Narodne novine“ br.73/17), Zakonu o sustavu domovinske sigurnosti („Narodne novine“ br.108/17), Strategiji upravljanja rizicima od katastrofa do 2030.godine i Akcijskog plana upravljanja rizicima od katastrofa za razdoblje do 2024.godine („Narodne novine“ 122/2022) koji na prvo mjesto stavljaju sigurnost građana Hrvatske kao preduvjet gospodarskog razvoja zemlje.

U smislu Zakona o sustavu civilne zaštite, civilna zaštita predstavlja sustav organiziran na lokalnoj, područnoj i nacionalnoj razini koji se temelji na općim načelima humanosti i zabrane diskriminacije te načelima supsidijarnosti, solidarnosti i kontinuitetu djelovanja kao načelima operativnog djelovanja. Opći cilj zbog kojeg se ustrojava sustav je zaštita i ostvarivanje sigurnosnih standarda i interesa građana Republike Hrvatske i to u specifičnim slučajevima izvanrednih događaja kada su najizravnije izloženi njihovim posljedicama. Zato civilna zaštita uključuje sve raspoložive resurse i kapacitete u državnom i privatnom vlasništvu uključujući i sudjelovanje stanovništva na lokalnim, područnim i državnoj razini koji djelovanjem unutar toga organiziranog sustava mogu doprinijeti smanjivanju i sprječavanju gubitaka života i zdravlja ljudi, uništenja materijalnih dobara i šteta na okolišu od posljedica prirodnih i tehničko-tehnoloških velikih nesreća i katastrofa te ratnih djelovanja i terorizma.

Temeljni operativni kapacitet za provođenje mjera i aktivnosti civilne zaštite koji su u mogućnosti reagirati u najkraćem mogućem roku u velikim nesrećama i katastrofama su građani. Te mjere osobito podrazumijevaju samopomoć i prvu pomoć na načelima humanosti i solidarnosti, premještanja osoba, zbrinjavanja djece, bolesnih i nemoćnih osoba kao i druge mjere i aktivnosti.

Operativne snage sustava civilne zaštite, primarno profesionalne, predstavljaju najznačajniji segment sustava civilne zaštite čije djelovanje se temelji na kapacitetima žurnih službi i drugih pravnih osoba čija je redovna djelatnost spašavanje, kapaciteti udruga, vatrogasci, Hrvatska gorska služba spašavanja, Crveni križ kao i drugi kapaciteti čija je redovna djelatnost u određenom dijelu komplementarna potrebama djelovanja sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama. Tu su još i operativne snage hitne pomoći kao neizostavan dio spašavanja ljudskih života. Tome treba pridodati i pripadnike Policije i Oružanih snaga RH te postrojbe i povjerenike civilne zaštite. Za njihovo međusobno djelovanje primjenjuju se posebni protokoli za suradnju, usklađuje/koordinira zajedničko djelovanje različitih operativnih kapaciteta te ustrojavaju i osposobljavanju stožeri civilne zaštite kao posebna tijela koja svojim

djelovanjem operativno integriraju rad svih operativnih snaga i sudionika koji provode mjere i aktivnosti u sustavu civilne zaštite.

Pored operativnih snaga u sustavu civilne zaštite djeluje još jedan značajan segment kojeg čine „sudionici u sustavu civilne zaštite“. Sudionicima u sustavu civilne zaštite koji provode mjere i aktivnosti u sustavu civilne zaštite smatraju se: Vlada RH, Ravnateljstvo civilne zaštite kao glavni koordinator unutar sustava, tijela državne uprave i druga državna tijela, prethodno spomenute Oružane snage RH i Policija te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. S obzirom na opseg uključenih sudionika sustav civilne zaštite predstavlja najkompleksniji sustav javne sigurnosti u RH.

Civilnoj zaštiti, unatoč normativnom okviru, nije se pridavao osobiti značaj u smislu razvijanja i ulaganja u sustav, što pak nije iznenađujuće. Međutim, zadnjih godina, koje su obilježile ugroze od poplava, požara, potresa u Zagrebu i Banovini te iznad svega pandemija Covida-19 istakle su istinsku važnost civilne zaštite za djelovanje u izvanrednim situacijama i s tim povezanim kriznim stanjima.

Zadarska županija planira i razvija sustav civilne zaštite u okviru zakonskih ovlasti te ljudskih, tehničkih i fiskalnih kapaciteta kao i drugih segmenata zaštite i spašavanja. Proces je to koji traži sveobuhvatan pristup stanju sposobnosti, prijetnji i rizika koji ugrožavaju našu Županiju. Važan korak na tome putu je donošenje Procjene rizika od velikih nesreća kao referentnom dokumentu koji procjenjuje rizike, sposobnosti i snage, ali iznad svega jačanje operativne sposobnosti sudionika i snaga civilne zaštite za brzo djelovanje u krizama. Kvalitetna suradnja s općinama i gradovima, građanima, udrugama građana, pravnim osobama koje su od značaja i koje mogu pomoći sustavu civilne zaštite te posebno županijskim operativnim snagama vatrogastva, Crvenog križa, HGSS-a, žurnim službama te zdravstvenim ustanovama od ključne su važnosti u razvoju cjelovitog i usklađenog sustava civilne zaštite i dosizanja više razine sigurnosti.

Kako se u smislu zakonskih odredbi analiza sustava donosi na godišnjoj razini paralelno s donošenjem proračuna, ova Analiza sustava civilne zaštite obuhvatit će proteklu 2023.g. i dio 2024. godine.

2. OPERATIVNE SNAGE SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE NA PODRUČJU ZADARSKE ŽUPANIJE

Prema članku 20.Zakona o sustavu civilne zaštite mjere i aktivnosti civilne zaštite provode sljedeće operativne snage u sustavu: stožeri civilne zaštite, operativne snage vatrogastva, operativne snage Crvenog križa, operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja, udruge, povjerenici i postrojbe civilne zaštite, koordinatori na lokaciji, pravne osobe u sustavu civilne zaštite.

Operativne snage sustava civilne zaštite na području Zadarske županije sastoje se od:

2.1. Stožera civilne zaštite Zadarske županije

2.2. Vatrogasnih snaga (javne i dobrovoljne vatrogasne postrojbe)

2.3. Društva Crvenog križa Zadarske županije

2.4. Hrvatske gorska služba spašavanja, Stanice Zadar

2.5. Udruge građana (tehnička kultura, ronioci, speleolozi, planinari, humanitarne udruge)

2.6. Postrojbi i povjerenika civilne zaštite

2.7. Pravnih osoba od značaja za sustava civilne zaštite

2.1. Stožer civilne zaštite Zadarske županije

Zadarska županija ustrojila je Stožer civilne zaštite kao stručno, operativno i koordinativno tijelo koje usklađuje djelovanje operativnih snaga sustava civilne zaštite u pripremnoj fazi prije nastanka posljedica izvanrednog događaja kao i tijekom provođenja mjera i aktivnosti civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama. Stožer broji **19 članova** iz svih relevantnih institucija čije djelovanje osigurava stručni doprinos radu Stožera sa svim prepoznatim rizicima.

Tijekom izvještajnog perioda Stožer civilne zaštite bavio se svojim redovnim preventivnim aktivnostima s obzirom da je službenim okončanjem pandemije Covida-19 (13.5.2023.) fokus Stožera prebačen na redovite poslove.. Procjenom rizika od velikih nesreća vrednovani su i identificirani rizici za Zadarsku županiju, požari otvorenog prostora kvalificirani su kao neprihvatljiv rizik u čije smanjenje je potrebno kontinuirano ulagati. S tim ciljem provedene su sve propisane aktivnosti u izvršavanju Programa Vlade RH o provođenju posebnih mjera za protupožarnu i turističku sezonu 2023 i 2024.godinu. Razmatrano je stanje zaštite od požara i doneseni su svi potrebni dokumenti - Operativni planovi provedbe mjera i aktivnosti u zaštiti od požara kao i Financijski plan za provedbu mjera zaštite od požara u ljetnoj sezoni, Plan rada Stožera u ljetnoj požarnoj sezoni. U svrhu pripreme za požarnu i turističku sezonu 2023 i 2024.godinu održan je u Vatrogasnoj zajednici Zadarske županije informativno-savjetodavni sastanak s turističkim sektorom te predstavnicima gradova i općina kako bi se svim sudionicima civilne zaštite dodatno ukazalo na obveze u prevenciji i operativnom djelovanju u slučaju požara otvorenog prostora te prisilne evakuacije i zbrinjavanja turista.

U povodu pripreme zimske sezone i odgovora na nepovoljne hidrometeorološke uvjete, Stožer civilne zaštite održao je tematsku sjednicu na kojoj su predstavljene pripremne aktivnosti mjerodavnih službi (cestari, HGSS, Crveni križ) za područja koja su više izložena snježnim nanosima i olujnom vjetrovima (Gračac, Jasenice, Obrovac, Starigrad Paklenica), a odnose se na čišćenje cestovnih pravaca i pomoć staračkim domaćinstvima.

Važnu ulogu u zimu 2023.g. Stožer civilne zaštite imao je u prevenciji potencijalnih posljedica prijetnji od snježnih oborina na ličkom dijelu Zadarske županije (Općina Gračac) i ekstremnih vremenskih temperatura. Stožer je komunicirao s javnosti, redovito koristeći sustav Meteo alarma o najavi mogućih opasnosti od nepovoljnih vremenskih pojava, upozoravajući stanovništvo o opasnosti uz preporuke o postupanju u nastalim okolnostima.

U svibnju 2023. za vrijeme poplava i gradu Obrovcu i Općini Gračac Županijski stožer sudjelovao je u koordinaciji aktivnosti za ublažavanje i sanaciju posljedica ove prirodne nepogode.

Tijekom 20204.godine nije bilo potrebe za izvanrednim aktivnostima Stožera civilne zaštite.

Županijski Stožer raspolaže i upravlja sa Županijskom radio mrežom odnosno Operativnim timom za radio veze koji služi kao potpora profesionalnim službama u komunikaciji u kriznim situacijama, a koja je opremljena potrebnim uređajima. Centar s repetitorskom postajom postavljen je na brdu Križ i energetski je autonoman čime je osigurana autonomnost rada bez obzira na postojanje električne energije u sustavu. Tijekom 2023/2024.g. nije bilo potreba za aktivacijom autonomnog sustava veza. Sustav se redovito održavao uz provjeru ispravnosti. Održavanje sustava sastoji se od: 3 vrste akumulatora neovisna sustava 12V, 24V, 48V, video nadzora, linkova, održavanja baterija KV i UKV radiostanica, izrade antene dalekog dometa, izrade interface APRS za lociranje bez GPS-a , izrade interface - koristi se ALE sustav na KV području za prebacivanje tekstualnih poruka na daljinu, npr.Zadar – Zagreb ili Benkovac – Zadar gdje je onemogućena optička vidljivost, podešeni linkovi za povezivanje do 25 km. U slučajevima kada nema interneta u blizini ili je signal slab specijalnom opremom može se osigurati brzina na 4G LTE od 50 mb/s UD, a na 5G s puno većom brzinom s usmjerenim antenama spajanjem na baznu stanicu koja može biti udaljena i 50 km od događaja (pri tome se koristi privatna oprema). Također su izrađeni prijenosni repetitori s autonomijom od 30 dana za rad na terenu s podešenim radio uređajima u Duplex i Simplex načinu rada te dronovi za izviđanje terena (koristi se privatna oprema). Postavljene su kamere za praćenje meteora koje se nalaze na brdu Križ iznad Bibinja – Astronomsko astronautičko društvo Zadar i izrađene komunikacijske antene na raznim bandovima. Postoji i fiksna telefonska linija s mogućnošću prespajanja brojeva na terenu (koristi se privatna oprema). Tu je uključena i profesionalna ekipa s dugogodišnjim iskustvom spremna za izradu TV programa i priloga s terena - kamera, mikrofoni, montaža i uređaj za prijenos prema bilo kojem TV centru ili platformi u realnom vremenu LIVE (koristi se privatna oprema) Pored svega navedenog, izrađeno je i puno drugih inovativnih rješenja za povezivanje i umrežavanje optičkom i radio komunikacijskom opremom.

2.2. Operativne snage vatrogastva na području Zadarske županije

Operativne snage vatrogastva su vatrogasne postrojbe (javne i dobrovoljne) i druge operativne snage određene Zakonom o vatrogastvu. Operativne snage vatrogastva temeljna su operativna snaga sustava civilne zaštite u katastrofama i velikim nesrećama.

Na području Zadarske županije djeluje 1 vatrogasna zajednica županije, gradska vatrogasna zajednica Velebit, vatrogasna zajednica grada Zadra, vatrogasna zajednica općine Gračac, 5 javnih vatrogasnih postrojbi (Zadar, Benkovac, Biograd na moru, Pag, Gračac), 39 dobrovoljnih vatrogasnih društava (Biograd na Moru, Drage, Gračac, Ist, Rutnjak-Veli Iž, Jasenice, Kali-Kukljica, Kolan, Lišane Ostrovičke, Novigrad, Obrovac, Olib, Molat, Pag, Pakoštane-Vrgada, Pašman, Pljusak-Nin, Polača, Posedarje, Preko, Pridraga, Privlaka, Ražanac, Rava, Sali, Silba, Stankovci, Starigrad, Sukošan, Sv. Filip i Jakov, Sv. Mihovil-Galovac, Sv. Martin Povljana, Srb, Tkon, Vir, Vrsi, Zadar, Žegar i Ekos), 2 profesionalne

vatrogasne postrojbe u gospodarstvu (HAC d.o.o. - Sv.Rok i Zračna luka Zadar), 2 DVD-a u gospodarstvu (Psihijatrijska bolnica Ugljan, Čistoća-Zadar), 1 Intervencijska vatrogasna postrojba HVZ-a. Ukupan broj osposobljenih osoba za zvanje vatrogasac je 2058. Za zvanje vatrogasni dočasnik osposobljeno je 15 vatrogasaca, za spašavanje iz visina i dubina 14, za aktivnosti spašavanja iz ruševina 14 vatrogasca, za ronioca 10 vatrogasaca. Vatrogasna zajednica Zadarske županije ima značajan broj osposobljenih vatrogasaca - voditelja intervencija za navođenje zrakoplova za koordinirano djelovanje zračnih i zemaljskih snaga prilikom gašenja požara otvorenog prostora.

Uspješno obavljanje vatrogasne djelatnosti zahtijeva stalno stručno usavršavanje i uvježbavanje pripadnika vatrogasnih postrojbi. U tom smislu treba naglasiti da su svi operativni vatrogasci završili potrebna osposobljavanja koja se redovito nadopunjuju novim stručnim usavršavanjima. Dio njih je sudjelovao na osposobljavanju za desantiranje i gašenje šumskih požara, za gašenje požara na otvorenom prostoru i prijevoz helikopterom kao i osposobljavanje voditelja intervencije za navođenje zrakoplova te spašavanja u prometu. Također, sve vatrogasne postrojbe s područja Županije redovito provode vatrogasne vježbe u okviru svojih redovitih zadaća.

Zadarska županija sukladno zakonskim obvezama te Planom razvoja sustava civilne zaštite koji donosi na godišnjoj razini osigurava uz i obvezna i dodatna financijska sredstva za jačanje kapaciteta vatrogasne službe, nabavkom dodatne opreme i povećanim izdvajanjem za izvanredne intervencije županijskih vatrogasnih snaga kako bi se ojačala spremnost za djelovanje kod požara velikih razmjere.

Županijski vatrogasni operativni centar

Županijski vatrogasni operativni centar (ŽVOC) preko kojeg se obavlja zaprimanje i prosljeđivanje dojava o vatrogasnim intervencijama za područje Županije ustrojen je u sastavu JVP Zadar. Raspolaže s 9 djelatnika (2 u smjeni + zamjena) tijekom 24 sata, opremljen je s 3 telefonska broja 193 i 3 radio postaje s mogućnošću rada na 5,10 i 13 duplex kanalu te ostalim simplex kanalima kao i jedna tetra radio postajama s mogućnošću rada na digitalnim vatrogasnim kanalima. Sva telefonska i radio komunikacija se snima i pohranjuje u arhivu. Pored toga, Županijski vatrogasni operativni centar posjeduje:

- vatrodojavni centar za prijem automatske vatrodojave
- baze podataka o opasnim tvarima
- digitalne karte s cjelokupnom infrastrukturom Zadarske županije
- digitalne karte minsko - sumnjivih područja (područje zadarske županije u cijelosti razminirano-op.a.).

ŽVOC Zadar dodatno je opremljen u suradnji s Hrvatskim šumama sa sustavom za video komunikacijski nadzor kojim se nadzire 16 lokacija. Za kontrolu kamera Hrvatskih šuma sukladno sporazumu VZ Grada Zadra i Hrvatskih šuma na određeno vrijeme tijekom godine zaposlena su 4 djelatnika koji uz nadzor obavljaju i radio-komunikaciju s osmatračnicama čime je znatno unaprijeđena sigurnost stanovništva cijele Županije.

Ljetna požarna sezona 2023.g.

Odlukom Glavnog vatrogasnog zapovjednika RH, au skladu s klimatskim značajkama propisano je razdoblje glavnog napora požarne sezone 2023. u razdoblju od 19.6. do 10.9.2023.godine. Tijekom navedenog razdoblja na području Zadarske županije bilo je do 227 požara otvorenog prostora što čini smanjenje od 51,7% u odnosu na prethodnu 2022.godinu kada je u razdoblju glavnog napora požarne sezone, koja je trajala 12 dana duže, nastalo 470 požara otvorenog prostora. Kako je prethodno navedeno ovoliko smanjenje požara otvorenog prostora u ljetnom periodu prvenstveno možemo zahvaliti povoljnim klimatskim značajkama.

Tijekom 2023.g. nastavilo se s praksom izlaska na požare otvorenog prostora sa što većim brojem vatrogasnih snaga iz više vatrogasnih postrojbi u što kraćem vremenu. Navedeno rezultira bržom lokalizacijom požara dok isti ne poprimi velike razmjere pa su tako svi nastali požari u ljetnoj požarnoj sezoni 2023.g. lokalizirani u vremenu kraćem od 4 sata aktivnog gašenja. Bitno je napomenuti da upravo podmirenje troškova vatrogasnih postrojbi nastalih na intervencijama drugih područja lokalnih samouprava najviše pridonosi ovom rezultatu, da unatoč velikom broju požara otvorenog prostora isti se stavljaju pod kontrolu u iznimnom kratkom vremenu. Stoga je doprinos Županije kvalitetnoj vatrozaštiti na području svih jedinica lokalne samouprave nemjerljiv.

U ljetnoj požarnoj sezoni zračne snage MORH-a angažirane su za gašenje 7 požara što u odnosu na 227 nastalih požara čini 3,5% svih požara što je još jedan dokaz kako su klimatske značajke proteklog ljeta iznimno olakšale požarnu sezonu.

Iz svega navedenog zaključuje se da je 2023.g. bila manje zahtjevna u pogledu djelovanja u gašenju požara otvorenog prostora. Međutim, ističe se djelovanje u sanaciji posljedica poplave na području grada Obrovca i Općine Gračac. Sve intervencije odrađene su u najkraćem vremenskom roku zahvaljujući predanom radu profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasaca.

Vatrogasne intervencije – analiza 2023.

Prema podacima informatičkog sustava HVZ-Upravljanje vatrogasnim intervencijama na području Zadarske županije od 1.1. do 31.12.2023. ukupno se djelovalo na 1680 vatrogasnih intervencija što čini prosječnu godinu po broju vatrogasnih intervencija na području Županije.

Struktura intervencija je sljedeća:

- Požarne intervencije – 806
- Tehničke intervencije – 715
- Intervencije s opasnim tvarima – 2
- Ostale intervencije – 156
- Izvanredna dislokacija – 1.

Požarne intervencije u najvećoj mjeri odnose se na požare otvorenog prostora dok je požara objekata bilo 155, a 55 intervencija se odnosi na požare u prometu. Proteklu godinu obilježila je velika količina kišnih padalina u proljetnom periodu, a nekoliko iznimno kišnih dana bilo je i kroz ljetnu požarnu sezonu. Slijedom toga u 2023.g. na području Županije bilo je 593 požara otvorenog prostora u kojima je izgorjelo 475 Ha šuma, šumskog zemljišta, makije i trave. U

navedenim požarima nije došlo do oštećenja obiteljskih kuća, gospodarskih objekata, vozila ni ostale imovine građana izuzev oštećenja poljoprivrednih kultura i trajnih nasada u slučajevima gdje se širenje požara na istima nije moglo spriječiti.

Tehničke i ostale intervencije odnose s na spašavanje osoba iz prometnih nesreća, uklanjanje prepreka, ispumpavanja, zbrinjavanja životinja, osiguranja i ostalo.

Izvanredna dislokacija odnosi se na djelovanje u prometnoj nesreći u pograničnom području s Ličko-senjskom županijom.

U vatrogasnim intervencijama 2023.g. ozlijeđeno je 13 osoba te su smrtno stradale 3 osobe (intervencije u prometnim nesrećama i nesreća na radu).

Struktura vatrogasnih intervencija na području Zadarske županije u razdoblju 1.1.2024. – 16.9.2024.

Godina koja je u tijeku je prosječna po broju vatrogasnih intervencija. U promatranom razdoblju bilo je 1436 intervencija. Ističe se povećanje broja požara otvorenog prostora u odnosu na prethodnu 2023.godinu za 21% što je u prvom redu rezultat klimatskih značajki prethodnog ljeta, 2023.godine koji je između toplinskih valova imalo kratkotrajna razdoblja s povećanim padalinama što je pridonijelo sporijem sušenju vegetacije, a posljedično smanjilo mogućnost nastanka i ubrzanog širenja nastalih požara.

Preteklo ljeto, 2024.g. obilježile su iznadprosječne temperature zraka koje su u više toplinskih valova uzrokovale sušenje vegetacije, a posljedično bile pogodne za nastanka i brzi razvoj požara otvorenog prostora. Bitno je napomenuti da su svi požari koji su nastali na području Županije lokalizirani u vremenu kraćem od 4 sata aktivnog gašenja, izuzev požara na području Pribudića koji je zahvatio teško pristupačan teren Zadarske i Šibensko-kninske županije te je za lokalizaciju požara na području Zadarske županije bilo potrebno 9 sati aktivnog gašenja. Također, vatrogasne postrojbe s područja Županije sukladno zapovjedi Glavnog vatrogasnog zapovjednika RH, upućene su na ispomoć pri gašenju požara na lokacijama Ićevo-Šibensko-kninska te Podstrana-Splitskog-dalmatinska županija.

Proljetno razdoblje obilježile su velike količine padalina što je rezultiralo pojavom bujične poplave područja grada Zadra i zapadnog dijela Županije uslijed čega je nastala materijalna šteta na podrumskim i prizemnim prostorijama stambenih objekata. Domicilne vatrogasne postrojbe na poplavljenom području odradile su sve potrebne zadaće vezane za sanaciju posljedica poplave te su im u ispomoć upućene vatrogasne postrojbe s područja županije.

U vatrogasnim intervencijama na kojima su djelovali vatrogasci dvije osobe su smrtno stradale. Izgorjela površina u svim požarima otvorenog prostora je 1.771 Ha što čini značajno povećanje u odnosu na prethodnu 2023.g. kada je u požarima izgorjelo 105 Ha. Navedeno je posljedica klimatskih značajki koje su u ljeto 2024.g. bile pogodnije za nastanak i ubrzani razvoj požara otvorenog prostora.

Izuzev materijalnih šteta nastalih na privatnoj imovini građana uslijed navedene poplave na području grada Zadra i zapadnog dijela Županije kao i štete nastale u požaru koji je zahvatio Romsko naselje na području Smokovića (Općina Zemunik Donji) na području Zadarske županije nije bilo značajnijih šteta nastalih kao posljedica požara otvorenog prostora izuzev

stradavanja poljoprivrednih kultura i trajnih nasada. Na odrađenim intervencijama u promatranom razdoblju nije bilo ozljeđivanja vatrogasaca.

2.3. Operativne snage Društva crvenog križa Zadarske županije

Društvo Crvenog križa humanitarna je udruga građana od posebnog interesa koja provodi programe i projekte: humanitarna pomoć, dobrovoljno darovanje krvi, prva pomoć, zaštita zdravlja, pomoć u lokalnoj zajednici., rad s mladima, NEP (program zamjene korištenog za novi narko-pribor za intravenozne ovisnike), obiteljsko savjetovalište, djelovanje u kriznim situacijama, služba traženja, sigurnost na vodi, unapređenje života osoba treće životne dobi, Crveni križ u plavom okviru. Za potrebe ove Analize obuhvatit će se aktivnosti koje se odnose na djelovanje Društva Crvenog križa u sustavu civilne zaštite (intervencije u kriznim situacijama).

Društvo Crvenog križa Zadarske županije dio je sustava civilne zaštite kao temeljna operativna snaga u velikim nesrećama i katastrofama budući da posjeduje spremnost za žurno i kvalitetno djelovanje i kao takvo redovito sudjeluje u provedbi svih mjera i aktivnosti civilne zaštite. Društvo Crvenog križa ZŽ objedinjuje, koordinira i financijski podupire rad društava Crvenog križa na području Županije u kojoj djeluje 6 društava Crvenog križa s pravnom osobnošću, a to su: Gradska društva Crvenog križa Zadar, Benkovac, Biograd na moru, Obrovac, Pag, Općinsko društvo Crvenog križa Gračac, Gradsko društvo Crvenog križa Zadar ima 8 djelatnika, Obrovac 2 djelatnika, Pag 1 djelatnika te Gračac 2 djelatnika.

Djelovanje Interventnog tima Crvenog križa u kriznim situacijama

Katastrofe i velike nesreće, bez obzira na uzrok, porijeklo ili način djelovanja, ne biraju niti mjesto niti vrijeme kad će nastupiti. Pravilnom pripremom svih čimbenika u sustavu zaštite i spašavanja te edukacijom stanovništva posljedice katastrofe mogu se značajno smanjiti.

Društvo Crvenog križa Zadarske županije ima formiran Interventni tim za djelovanje u kriznim situacijama koji se sastoji od aktivnih članova i volontera, a čine ga djelatnici Gradskih društava Crvenog križa Zadar, Biograd na moru, Pag te volonteri.

Interventni tim je tijekom 2023. i 2024. godine nastavio djelovati u evidenciji raseljenih osoba iz Ukrajine na području djelovanja Gradskog društva Crvenog križa Zadar.

Sveukupno u sklopu Interventnog tima i kriznih situacija sudjelovalo je 7 volontera i 3 djelatnika Sveukupno je utrošeno 208 volonterskih sati.

Od početka migracija popisano je sveukupno 1380 raseljenih osoba iz Ukrajine odnosno 786 obitelji koji borave na području našeg djelovanja . Humanitarna pomoć im se u 2023. i 2024. godini nastavlja pružati svakodnevno.

Održana je radionica podizanja šatora sa Klubom mladih Gradsko društvo Crvenog križa Zadar u sklopu eko akcije koja se održavala na Kornatima u sklopu Eko kampa Kornati. U sklopu

radionice sudjelovali su djelatnik Gradskog društva Crvenog križa Zadar i 4 volontera interventnog tima.

Kroz 2023. i 2024. su redovito održavani sastanci Interventnog tima kao i edukacije prve pomoći i osnove volontiranja kako bi članovi neprekidno obnavljali svoja znanja.

Dana 14.5.2023. je došlo do izlijevanja rijeka na području Zadarske županije, rijeke Otuče na području Gračaca i rijeke Zrmanje na području Obrovca. Krizni stožer je aktiviran 14.5. u 13 h sa sjedištem u prostorijama hrvatskog kulturnog društva "Napredak" u Gračacu. Prvo je došla dojava da Otuča raste i prvo se išlo na teren na području Novog naselja 2 te se u par sati Otuča izlila iz korita i počela potapati naselje Žabaricu kao i ostale pojedinačne lokacije na području općine Gračac.

Krizni stožer u Obrovcu je aktiviran 14.5. u 21 sat, potom specijalistički Interventni tim Gradskog društva Crvenog križa Zadar koji na dolazi teren u Gračac. Dva člana Interventnog tima dolaze sa opremom i brodom te vrše dostavu hrane i pića, gumenih čizama te ostalih potrepština osobama koje su ostale izolirane u svojim kućama zbog naviranja vode.

Zaprimljeno je od Hrvatskog Crvenog križa 34 stroja za isušivanje koji su distribuirani po Gradskim društvima Crvenog križa. Posuđen je 1 stroj za isušivanje od Šibensko-kninske županije. 26 strojeva za isušivanje smještena u Obrovcu, 8 u Benkovcu te su u Gračac dovezena 2 stroja za isušivanje, 20 poljskih kreveta, 20 podložaka i deke.

Dana 17. i 18. 5. 2023. odrađuje se izvlačenje namještaja, dostavljaju se osnovne potrepštine ljudima koji su odsječeni zbog poplava sa brodom. Članu Gradskog društva Crvenog križa Zadar se pridružio jedan član iz Dubrovnika. Također se dostavljaju lijekovi. Aktivno je bilo 2 djelatnika sa opremom i brodom.

Dana 22.5.2023 zaprimljena je donacija u iznosu od 2 kreveta i 2 noćna ormarića od građana za poplavom pogođena područja. Aktivan je bio 1 djelatnik.

Redovno izlaženje županijskog ravnatelja i jednog djelatnika Gradskog društva Crvenog križa Zadar.

Interventno na zahtjev pojedinaca i ustanova Društvo Crvenog križa Zadarske županije kroz 2023. i 2024. godinu izdalo je 149 posudbe isušivača.

Županijsko Društvo također raspolaže sa 32 isušivača, Renault Trafic (8+1), Indirektni grijač prostora Master, Šator 45 m2 , Šator s20-09-2, Šator 5,6x6 , poljski kreveti 40 komada, podlošci za vreće za spavanje 715 komada, vreće za spavanje, agregat te rasvjeta za šatore 4 komada. Interventni tim trenutno broji 12 aktivnih članova na volonterskoj razini te dodatne volonterske članove koji su potpora u kriznim situacijama.

Društvo Crvenog križa Zadarske županije još uvijek nema riješeno pitanje adekvatnog skladišnog prostora za skladištenje materijalno tehničke opreme. Zadarska županija poduprijet će što skorije rješavanje ovog pitanja u granicama vlastite nadležnosti i mogućnosti.

Uz sve gore navedeno, u aktivnostima Crvenog križa nije zapostavljeno dobrovoljno darivanje krvi. U svom djelokrugu rada u kriznoj situaciji je i psihosocijalne potpore osobama iz rizičnih skupina. Društvo Crvenog križa ZŽ i nadalje aktivno radi na terenu preko mreže uspostavljenih društava, potpomažući ugroženo stanovništvo zaštitnom opremom i financijskom pomoći.

2.4. Operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja, Stanice Zadar

Hrvatska gorska služba spašavanja (HGSS) je dobrovoljna i neprofitna humanitarna služba javnog karaktera. Specijalizirana je za spašavanje u planinama, stijenama, speleološkim objektima i drugim nepristupačnim mjestima kada pri spašavanju treba primijeniti posebno stručno znanje i upotrijebiti opremu za spašavanje. Operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja temeljna su operativna snaga sustava civilne zaštite u katastrofama i velikim nesrećama uz vatrogasne postrojbe i Crveni križ.

HGSS, Stanica Zadar osnovana je 9.listopada 1979. Ima ukupno 49 članova u aktivnom sastavu. Od specijalizacija Stanica Zadar ima: 1 instruktora gorskog spašavanja, 1 kandidata za instruktora gorskog spašavanja, 1 instruktora prve pomoći, 1 letača spašavatelja, 8 pripravnika letača spašavatelja, 5 „Rescue 3“ spašavatelja na brzim vodama, 1 ITLS licencirana, 3 vodiča potražnih pasa, 2 vođa tima u speleološkom spašavanju, 7 vođa potraga, 4 digitalna kartografija, 2 speleološka ronilaca, 2 ronioca, 1 tečaj pirotehnike u speleološkom spašavanju, 1 instruktora skijanja. Stanica Zadar ima 3 potražna psa, od čega su sva 3 školovana i s licencom.

U periodu od rujna 2023. do rujna 2024. godine HGSS, Stanica Zadar realizirala je 42 akcije spašavanja, od toga:

- 1 akcija spašavanja na moru i otocima
- 4 akcije spašavanja životinja
- 12 stijenskih akcija spašavanja
- 26 intervencija na području planina i šuma
- 14 potraga.

Na 1 akciju podignut je stožer u Zemuniku Donjem zbog požara u blizini aerobaze i kuća. Uz akcije u Zadarskoj županiji članovi su bili aktivni i na više potražnih akcija u susjednim županijama posebno potražni timovi s psima.

18 intervencija je odrađeno telefonskim putem, dežurnim telefonom davanjem informacija i uputa uglavnom izgubljenim osobama na nepristupačnim terenima.

U istom periodu odrađena su 110 čovjek-dana dežurstava u NP Paklenica i na raznim utrkama.

U 2023. – 2024. odrađene su sve planirane stanične vježbe:

- vježba u zimskim uvjetima spašavanja
- dvije vježbe stijenskog spašavanja
- vježba speleološkog spašavanja.

Nastavlja se opremanje Stanice Zadar specijalističkom opremom. Nabavljen je raft za spašavanje iz poplava i bespilotna letjelica za potrage.

Problem je i nadalje neadekvatan smještaj Stanice Zadar. Podrumske prostorije vlaže, a prostor je bez parkirnih mjesta. Odlaskom Službe civilne zaštite Zadar proširen je prostor za 2 dodatne prostorije. Nastavlja se je raščišćavanje u bivšem prostoru Spačve u Zadru kako bi se na toj lokaciji parkirao dio voznog parka. Za sada su tamo smještena 2 quad vozila.

Edukacije

Članovi HGSS-a redovito se educiraju, pa je tijekom 2024. godine Stanica Zadar sudjelovala na 8 tečajeva:

- Tečaj ljetnih tehnika spašavanja – 2 člana polaznici, 1 instruktor, 3 pomoćna instruktora
- Tečaj speleoloških tehnika spašavanja – 2 člana pomoćni instruktori, 3 člana polaznici
- Tečaj zimskih tehnika spašavanja – 2 člana pomoćni instruktori, 1 član polaznik
- Instruktorski seminari – 2 člana
- Relicenca helikopterskog spašavanja –2 člana
- Kolegij za administratore stanica – 1 član.

Vodiči s potražnim psima kontinuirano prolaze edukaciju i treninge razne vrste. Od rujna 2023. do rujna 2024. potražni psi su bili na 7 službenih treninga KPL HGSS-a i 2 međunarodna (Italija, Slovenija).

Ostala specijalistička znanja

Stanica raspolaže s dva potražna tima 8čovjek, pas) koji su licencirani za specifične pretrage terena. Jedan pas je licenciran za pretrage ruševina.

Jedan član ima RESCU 3 licencu za spašavanje na brzim vodama.

Jedan pilot bespilotnih letjelica i tri voditelja pretraga, dva kartografa, tri ronioca u speleo objektima, dva licencirana speleologa za proširivanje kanala u speleo objektima, tri licencirana helikopterska spašavatelja i još 5 pripravnika u obuci, jedan rescue boat operater, tri voditelja speleo akcija, jedan medicinski tehničar.

Ostale aktivnosti

- Predavanja u planinarskim školama – 2 termina
- Kontinuirani rad na prevenciji nesreća
- Snimanje raznih TV i radio priloga
- Predavanja na Wellcome day za strane studente na zadarskom sveučilištu.

Vozni park

HGSS stanica Zadar raspolaže s kombijem - zapovjedno vozilo za vođenje akcija s naglaskom na potražne akcije. Vozilo se može iskoristiti u slučaju bilo kakve katastrofe gdje je potreba logistika za vođenje akcije - vozilo: Wolkswagen Transporter 75. 2007.godina. Također od vozila na raspolaganju su: Toyota Hilux, te Škoda „Scout“, Quad Polaris, s prikolicom, Volkswagen Caddy Maxi, Land Rover, Dacia Duster, Mitsubishi, ATV s prikolicom.

2.5. Zavod za hitnu medicinu Zadarske županije

Prema Zakonu o sustavu civilne zaštite Zavod za hitnu medicinu ne smatra se operativnom snagom sustava civilne zaštite, ali je potrebno obuhvatiti aktivnosti hitne medicinske pomoći, budući da se radi o službi koja prva dolazi na područje pogođeno nesrećom. Hitna medicinska pomoć osigurava početni odgovor, koordinira zbrinjavanje na terenu, organizira prijevoz ozlijeđenih do bolnice, uspostavlja komunikaciju s drugim žurnim službama te započinje s organizacijom sanacije stanja na terenu do dolaska drugih službi. Iz toga razloga je njezin doprinos učinkovitom funkcioniranju sustava civilne zaštite od iznimnog značaja.

Organizacija

Mrežom hitne medicine („Narodne novine“ RH broj 49/16., 67/17, 134/23 Zavod za hitnu medicinu Zadarske županije ustrojen je sljedeći način:

I Sjedište Zadar

Mreža hitne medicine: 10 timova T1 i

MPDJ 5 timova (10 medicinskih sestara/ tehničara)

II Ispostava Pag:

Mreža hitne medicine: 5 timova T1

III Ispostava Preko (Kali)

Mreža hitne medicine: 5 timova T1

IV Ispostava Biograd

Mreža hitne medicine: 4 tima T1 (5 tim započinje s radom u prosincu 2023.)

V Ispostava Benkovac

Mreža hitne medicine: 5 timova T1

VI Ispostava Posedarje

Mreža hitne medicine: 5 timova T1

VII Ispostava Starigrad

Mreža hitne medicine: 5 timova T2

VIII Ispostava Gračac

Mreža hitne medicine: 5 timova T2

Vikendom posebno dežurstvo s liječnikom

IX Ispostava Nin

Mreža hitne medicine : 5 timova T2

X Punktovi Pripravnosti u Mreži hitne medicine:

- Sali /Žman
- Božava
- Ist
- Iž –
- Silba
- Poličnik.

Ukupnu Mrežu hitne medicine u Zadarskoj županiji čine: 35 timova T1, 20 timova T2,MPDJ – 5 timova. Trenutno je u ZHNZŽ zaposleno 164 zdravstvenih radnika i vozača.

ZHMZŽ ima i tomove pripravnosti za hitne medicinske prijevoze u sastavu vozač i medicinska sestra/tehničar ili dvije medicinske sestre/tehničar.

Tim1 čine doktor medicine ili doktor medicine specijalist hitne medicine u timu s prvostupnicom/prvostupnikom sestrinstva ili medicinskom sestrom –medicinskim tehničarem i vozačem , a Tim T2 prvostupnica/prvostupnik sestrinstva ili medicinska sestra-medicinski tehničaru timu s medicinskom sestrom-medicinskim tehničarem. Tim sanitetskog prijevoza čine medicinska sestra/tehničar i dva vozača ili jedna medicinska sestra/tehničar, jedna zdravstveni radnik i dva vozača. Tim prijavno-dojavne jedinice čine dvije medicinske sestre/tehničara. Tim pripravnosti čine doktor medicine u timu s medicinskom sestrom/medicinskim tehničarem i vozač. Pripravnosti se ugovaraju i putem Ugovora o poslovno-tehničkoj suradnji s radnicima drugih zdravstvenih ustanova i koncesionarima.

Sanitetski prijevoz

Sanitetski prijevoz organiziran je u 6 radnih jedinica:

- Radna jedinica Zadar
- Radna jedinica Benkovac
- Radna jedinica Biograd n/m

- Radna jedinica Obrovac
- Radna jedinica Pag
- Radna jedinica Gračac.

U jedinicama sanitetskog prijevoza zaposleno je 82 djelatnika.

Organizacija rada Zavoda i novi projekti

Mreža hitne medicine je dobro popunjena sa liječnicima te za sada nema problema s manjkom liječnika budući da postoji interes mladih liječnika za nastavak usavršavanja u Zavodu.

Rad ustanove ustrojen je na način da se svi pozivi upućeni hitnoj medicinskoj službi sa područja cijele županije usmjeravaju prema medicinskoj prijavno dojavnoj jedinici u Zadru. Dispečerska služba opremljena je opremom koja im u svakom trenutku omogućuje da na displeju vide i kontroliraju položaj vozila i tima koji je stacioniran ili je u kretanju, te usmjerava najbliži tim na mjesto događaja.

Svi timovi iz svih ispostava na intervenciju odlaze po pozivu dispečerske medicinske prijavno dojavne jedinice.

Temeljem naputka HZZO liječnici HMP ne izdaju uputnice za prijam u bolnicu nakon prethodnog pregleda.

Pacijent se predaje u bolnicu s uredno popunjenim dokumentacijskim listom-obrascem, koji popunjavaju T1 i T2, sukladno Pravilniku. Uspostavljena je suradnja sa OB Zadar te se kontinuirano podiže kvaliteta rada glede primopredaje pacijenta, kao i potrebite najave dolaska pacijenta preko TETRA sredstava veze.

U pripremi je prilagodba sustava za uvođenje telemedicine u rad. Tako je do sad odrađena priprema infrastrukture za povezivanje na mrežu telemedicine. Telemedicina do posebnog izražaja dolazi u hitnim slučajevima, odnosno kada je izravno ugrožen život ili teško narušeno zdravlje. Zahvaljujući konzultacijama liječnika primarne zdravstvene zaštite sa specijalistima i subspecijalistima brže se prepoznaju akutna stanja, pravodobno se započne adekvatno liječenje, unaprijed se procjeni potreba za operativnim zahvatom i/ili hospitalizacijom, te donosi odluka o prijevozu pacijenta u ustanovu u kojoj će dobiti najbolju zdravstvenu skrb. Time se znatno utječe na poboljšanje zdravstvenog ishoda pacijenta, te smanjuje rizik od trajnog invaliditeta ili smrti. Integracija telemedicine u djelatnost hitne medicine pruža brojne mogućnosti. Pored prijenosa svih relevantnih slika i nalaza hitnog pacijenta iz vozila izvanbolničke hitne medicinske službe (HMS) u objedinjeni hitni bolnički prijam (OHBP), telemedicina omogućava konzultaciju tima T2 na terenu s timom T1, zatim tima T1 sa specijalistom hitne medicine iz OHBP-a te u konačnici konzultaciju specijalista iz OHBP-a sa specijalistima ili subspecijalistima iz kliničkih bolnica. Pravovremenom procjenom pacijentova stanja, smanjuje se vrijeme do pružanja odgovarajuće zdravstvene skrbi, a pravilnim usmjeravanjem tima HMS-a koji neposredno zbrinjava pacijenta izbjegava se „prazan hod“ u pružanju hitne medicinske skrbi. Osim toga, direktno se utječe na održavanje ili postizanje

stabilnog stanja pacijenta, te se bolničkim liječničkim timovima omogućava da se na vrijeme pripreme za dolazak hitnog pacijenta.

U sklopu projektnog prijedloga "Specijalističko usavršavanje doktora medicine Zavoda za hitnu medicinu Zadarske županije", koji je pripremljen i prijavljen uz tehničku podršku Agencije za razvoj Zadarske županije ZADRE NOVE, odobreno je financiranje specijalističkog usavršavanje doktora medicine.

Ugovor je potpisan 27.03.2018. godine u okviru Poziva Specijalističko usavršavanje doktora medicine koji se financira sredstvima Europskog socijalnog fonda u okviru Operativnog programa "Učinkoviti ljudski potencijali" za razdoblje 2014.- 2020. godine za projekt naziva "Specijalističko usavršavanje doktora medicine Zavoda za hitnu medicinu Zadarske županije". Projekt je financirala Europska unija u iznosu od 100% iz Europskog socijalnog fonda.

Ukupna vrijednost projekta je 188.610,36 eura.

Projekt je započeo s provedbom u ožujku 2018., a završio u studenom 2023. godine. Ostvarena je ciljana vrijednost projekta a to je da u Zavodu za hitnu medicinu Zadarske županije imamo jednu specijalisticu hitne medicine koja je specijalizirala u studenom 2023. godine.

U rujnu 2023. godine potpisan je novi ugovor u sklopu „Specijalističkog usavršavanja doktora medicine u Zavodu za hitnu medicinu Zadarske županije“. Ukupna vrijednost projekta je 226.241,29 eura. Projektom se provode aktivnosti specijalističkog usavršavanja za još jednog doktora hitne medicine. Samo povećanje broja medicinskih stručnjaka iz područja hitne medicine omogućiti će poboljšan pristup visokokvalitetnim uslugama hitne medicine na području Zadarske županije. Projektom će se osigurati podizanje kvalitete skrbi za hitnog pacijenta jer će pacijenti imati na raspolaganju stručne i profesionalne timove, što je ujedno i cilj ovog projekta. Projektni prijedlog je također pripremljen i prijavljen uz tehničku podršku Agencije za razvoj Zadarske županije ZADRE NOVE.

Trenutno je u tijeku provođenje specijalizacije medicinskih sestara/tehničara. Specijalističko usavršavanja medicinskih sestara/tehničara provodi se preko programa Ministarstva zdravstva C5.1. R3-I2: Specijalističko usavršavanje medicinskih sestara i tehničara u djelatnosti hitne medicine, a koji se financira u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026. Zavod je odredio 20 zaposlenika koji će biti poslani na specijalizaciju. Na taj način će se oformiti kompetentni T2 timovi i tako osigurati kvalitetnu skrb za hitnog pacijenta. Projektni prijedlog je također pripremljen i prijavljen uz tehničku podršku Agencije za razvoj Zadarske županije ZADRE NOVE. Osnovni cilj je da se sve medicinske sestre/tehničari na neodređenom ugovoru specijaliziraju iz područja hitne medicine, te dobiju kompetencije.

Specijalizacije su započele u lipnju 2023. godine, a prva specijalizacije je završena u lipnju 2024. godine te imamo privih 8 specijalista hitne medicine koji rade većinom u T2 timovima. Početkom 2024. godine započeo je drugi krug novih specijalističkih usavršavanja za još 7 medicinskih sestara/tehničara. U studenom 2024. godine započinje zadnji ciklus specijalističkog usavršavanja za 7 medicinskih sestara /tehničara koji će po završetku specijalizacije imati veće ovlasti u liječenju pacijenata.

Ukupna vrijednost projekta je 531.553,95 eura.

Medicinsko tehnička oprema i vozila

Medicinsko-tehničku opremu i vozila obnavljaju se sukladno funkcionalnoj iskorištenosti, te se prate svjetski standardi a cilj je postići jednaku kvalitetu opreme i vozila u svim ispostavama Zavoda kao i zdravstvenu uslugu standardizirane kvalitete i jednakog sadržaja.

Za hitnu medicinsku službu vozila su jedna od najvažnije opreme u zbrinjavanju hitnih pacijenata, gdje je svaka sekunda od značaja za spašavanje života, a gdje se posebice može pridonijeti godišnjim ulaganjem u nova vozila opremljena sukladno propisanim Standardima za vozila u izvanbolničkoj hitnoj medicinskoj službi. Trenutno se vozni park sastoji od 17 vozila za potrebe hitne medicinske pomoći, te 42 vozila za potrebe saniteta od kojih je jedan veći dio na popravcima kod ovlaštenih servisera.

Trenutna slika stanja i potreba za vozilima u Sanitetu jest nedostatna za dinamiku povećanja broja pacijenata koji traže sanitetski prijevoz. Prema podacima svake godine sanitetski prijevoz dobiva dodatnih 15% zahtjeva pacijenata koji bi koristili sanitetski prijevoz.

Ukupno je tijekom 2023. godine pristiglo 11 novih kombi vozila za hitnu pomoć i sanitet od kojih je 8 naručeno temeljem Okvirnog sporazuma o javnoj nabavi medicinskih automobila sklopljenog u ožujku 2023. godine, 1 vozilo koje je ugovoreno putem financijskog leasinga te 2 kombi vozila koja su nabavljena za prijevoz onkoloških bolesnika.

U prvoj polovici 2024. godine stigla su i posljednja četiri vozila predviđena postojećim Okvirnim sporazumom sklopljenim u ožujku 2023., od čega su dva vozila za sanitetski prijevoz, a dva za izvanbolničku hitnu medicinu.

Trenutno je u postupku nabave 7 novih vozila za sanitetski prijevoz. Postupak odluke o odabiru je u tijeku.

U lipnju 2023. godine u sklopu projekta izgradnje brzih brodica ukupno vrijednog 10,1 milijuna eura, a koji je financiran iz državnog proračuna te bespovratnih europskih sredstava, isporučena nam je brza brodica kojom se pokrivaju hitne intervencije na području zadarskih otoka čime se umanjuje prijevoz pacijenata s udaljenijih otoka do bolničkog prijema, sve unutar zlatnog sata.

Sporazum je potpisan između Ministarstva zdravstva, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i Zavoda za hitnu medicinu Zadarske županije čime je Zavod u obvezi osigurati medicinski tim - doktora medicine i medicinsku sestru / tehničara, a lučka kapetanija vez, održavanje i posadu broda.

ZHMZZ tako ima na raspolaganju brzu brodicu SAR 15-02 (RH 280216 ZD) , nekoliko brodova lučke kapetanije (RH 1 ZD-Gaženica Zadar, RH 2 ZD,-Starigrad, RH 6 ZD-Silba, RH 10 ZD Sali) te brod MUP-a kao i hitnu helikoptersku službu, mogućnost korištenja helikoptera koji se nalaze u Rijeci i Splitu.

Edukacije

Djelatnici ZHM idu na razne vrste edukacija kao što su:

-tečajevi osposobljavanja kandidata za nacionalnog instruktora i postala kandidat za nacionalnog instruktora za „Edukacijske vježbe za doktore medicine , medicinske sestre/tehničare u izvanbolničkoj hitnoj službi“,

-tečajevi edukaciju BLS uz uporabu AVD-a djelatnicima,

-edukacijske vježbe obnove znanja i vještina za doktore medicine i medicinske sestre/tehničare u izvanbolničkoj hitnoj službi,

-simpoziji i kongresi hitne medicine.

2.6. Udruge građana od interesa za sustav civilne zaštite

Udruge koje nemaju javne ovlasti, a od interesa su za sustav civilne zaštite pričuvni su dio operativnih snaga sustava civilne zaštite (speleološke, kinološke, ronilačke, radio komunikacijske, zrakoplovne i sl.) koji je osposobljen za provođenje pojedinih mjera i aktivnosti unutar sustava, a koji svojim sposobnostima nadopunjuje sposobnosti temeljnih operativnih snaga.

Suradnja Zadarske županije s udrugama građana od interesa za sustav civilne zaštite ostvaruje se redovitim financiranjem njihovih programskih/projektnih aktivnosti na godišnjoj razini u sklopu javnih potreba u području tehničke kulture i sporta.

U skladu sa Zakonom o sustavu civilne zaštite odnosi s udrugama koje su od interesa za sustav civilne zaštite reguliraju se posebnim sporazumima kojima se utvrđuju zadaće i uvjeti pod kojima se udruge uključuju u aktivnosti civilne zaštite, te financijska sredstva namijenjena jačanju sposobnosti udruga za djelovanje u katastrofama i velikim nesrećama što zahtijeva dodatno povećanje izdvajanja za rad ovih udruga.

2.7. Postrojbe i povjerenici civilne zaštite

Postrojbe civilne zaštite osnivaju se na razini lokalne i područne (regionalne) samouprave sukladno Procjenama rizika od velikih nesreća s ciljem sudjelovanja u mjerama i aktivnostima civilne zaštite. Jedinice lokalne samouprave u Zadarskoj županiji većim dijelom imaju osnovane postrojbe civilne zaštite opće namjene koje su najniže razine spremnosti namijenjene obavljanju jednostavnih zadaća u velikim nesrećama na području njihove nadležnosti. Procjenom rizika od velikih nesreća za Zadarsku županiju nije procijenjena potreba osnivanja i nastavka procesa popunjavanja vlastitih specijalističkih postrojbi civilne zaštite za obavljanje specifičnih specijalističkih zadaća u sustavu civilne zaštite nego povećana ulaganja u jačanje i širenje interventne sposobnosti postojećih, profesionalnih operativnih snaga sustava civilne zaštite.

Povjerenici civilne zaštite u nadležnosti su lokalnih jedinica. Imenuju ih izvršna tijela lokalnih jedinica za pojedinačnu stambenu građevinu, ulice, mjesne odbore i manja naselja. Na području Zadarske županije imenovana su 134 povjerenika civilne zaštite.

2.8. Pravne osobe u sustavu civilne zaštite

U slučaju prijetnje, nastanka i posljedica velikih nesreća i katastrofa pravne osobe koje su određene kao pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite u Zadarskoj županiji imaju obvezu uključivanja u sustav civilne zaštite kroz svoju redovnu djelatnost koja nije iz područja civilne zaštite, ali svojim ljudskim i materijalno tehničkim resursima mogu sudjelovati u provođenju pojedinih mjera i aktivnosti civilne zaštite (građevinske i prijevozničke tvrtke, komunalna društva, tvrtke koje nude usluge smještaja i prehrane i dr.). U tim situacijama ove pravne osobe djeluju sukladno vlastitim operativnim planovima zaštite i spašavanja te Planu djelovanja civilne zaštite Zadarske županije. S pravnim osobama od značaja za sustav zaštite i spašavanja potpisuje se sporazum/ugovor o suradnji u slučaju velikih nesreća i katastrofa kojim se definira njihova uloga, prava i obveze za vrijeme angažmana njihovih kapaciteta u velikim nesrećama.

Zadarska županija Odlukom u 2020.godini odredila je pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite u cilju provedbe sljedećih mjera civilne zaštite: spašavanje života i zdravlja ljudi, rasčišćavanje prometnica, sanacija terena, odvoz otpada, tehničke intervencije u opskrbi vodom, zbrinjavanje, smještaj i opskrba stanovništva, evakuacija i sklanjanje, asanacija terena, humana i animalna asanacija.

U 2024.godini nije bilo kriznih situacija odnosno izvanrednih događaja koje bi imale za posljedicu angažiranje ove vrste operativnih snaga, dok u prvoj polovini 2023. u mjesecu svibnju za vrijeme poplava u Obrovcu i Gračacu angažirane su za sanaciju stanja nakon poplave pravne osobe iz nadležnosti lokalnih jedinica uz potporu županijskih snaga.

3. OSTALE AKTIVNOSTI IZ PODRUČJA CIVILNE ZAŠTITE

3.1. Planski dokumenti na području civilne i protupožarne zaštite

Zadarska županija ima donesenu Procjenu ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija i Plan zaštite od požara i tehnoloških eksplozija Zadarske županije - planske dokumente kojim se procjenjuju rizici, propisuju obvezne i preporučene mjere zaštite i planiraju operativni postupci zaštite od požara. Svim pravnim subjektima od značaja za sustav zaštite od požara Zadarska županija dostavila je upute o obveznim i preporučenim mjerama zaštite kako bi boljom prevencijom umanjile opasnosti od izbijanja požara na otvorenom prostoru i u zatvorenim objektima.

Sve JLS imaju Procjene ugroženosti i planove zaštite od požara, ali nisu ih svi redovito usklađivani s novonastalim okolnostima na pojedinom području, što je obveza koja proistječe

iz Zakona o zaštiti od požara. Nadzor nad primjenom Zakona o zaštiti od požara u ovom segmentu provodi MUP, Inspektorat zaštite od požara.

Prema podacima Odjela za inspekcijske poslove RCZ svi gradovi i općine na području Zadarske županije usvojili su Procjene rizika od velikih nesreća za svoje teritorijalno područje, ključnog planskog dokumenta u području civilne zaštite te Plan djelovanja civilne zaštite. Navedenim planskim dokumentima iz područja civilne i protupožarne zaštite osigurava se polazna osnova za planiranje postupaka i razvoj sustava zaštite od požara i civilne zaštite u svakoj općini i gradu te Zadarskoj županiji. Svrha Procjene rizika za svaku lokalnu sredinu je stvaranje temelja za preventivno planiranje analiziranog područja kao i planiranje odgovora za slučaj nastanka neželjenog događaja. Pored toga, donošenjem ovog dokumenta povećava se znanje o prijetnjama na određenom području, njihova vjerojatnost pojave i opseg neželjenih posljedica što bi trebalo rezultirati boljom pripremljenosti za krizne situacije.

Također, treba istaknuti da općine i gradovi u turističkim područjima imaju vlastite Operativne planove za evakuaciju i zbrinjavanje turista u izvanrednim događajima, sa županijskim Operativnim planom evakuacije i zbrinjavanja turista ti se planovi ažuriraju pred svaku turističku sezonu.

3.2. Baza podataka o pripadnicima i materijalno-tehničkoj opremljenosti operativnih snaga sustava civilne zaštite

Prema Zakonu o sustavu civilne zaštite, Zadarska županija ima zadaću osigurati uvjete za vođenje i ažuriranje baze podataka o pripadnicima, sposobnostima i resursima operativnih snaga sustava civilne zaštite. S tim u vezi Zadarska županija je izradila Web aplikaciju za vođenje evidencija o županijskim operativnim snagama sustava civilne zaštite. Web aplikacija pruža mogućnost evidencije svih sastavnica sustava civilne zaštite: fizičkih i pravnih osoba te materijalno-tehničkih sredstava u sustavu civilne zaštite pojedine operativne snage. Evidencija svih sastavnica sustava civilne zaštite omogućuje standardiziranje postupaka upravljanja raspoloživim snagama, ubrzava djelovanje cjelokupnog sustava u kriznim stanjima, te otvara mogućnost definiranja potrebe za dodatnim snagama u situacijama kada je velika nesreća ili katastrofa nadilazi raspoložive snage na teritorijalnom području Zadarske županije.

Popunjavanje baze podataka radi se u kontinuitetu.

3.3. Skloništa

Skloništa su objekti koji služe za sklanjanje stanovništva u:

- tehničko tehnološkim nesrećama
- nuklearnim i radiološkim nesrećama
- epidemiološkim nesrećama
- ratnim djelovanjima i terorizmu.

Dijele se na: skloništa osnovne, dopunske i pojačane zaštite.

Zadarska županija raspolaže sa skloništima osnovne zaštite koja su izgrađena u stambenim objektima, ustanovama i drugim pravnim osobama. Tijekom Domovinskog rata su korištena za sklanjanje stanovništva slijed ratnih djelovanja. U tom vremenu briga i održavanje skloništa provodila se kroz sustav civilne zaštite koji je u to vrijeme bio organizacijski raspoređen u Ministarstvu obrane. Zadnje kvalitetnije tekuće i investicijsko održavanje skloništa provedeno je tijekom 1993.godine. Skloništa su od 1994.g. predana na upravljanje, održavanje i brigu lokalnim jedinicama.

Grad Zadar je izradio evidenciju skloništa u digitalnom formatu kojim se sustavno prati status skloništa na području grada Zadra. Određeni broj skloništa u posjedu je neprofitnih organizacija (udruge) i sportskih klubova koji ih i održavaju. Skloništa su predana na upravljanje u derutnom stanju, sada su uređena i spremna u slučaju potrebe, u kratkom vremenu, biti prenamijenjena za sklanjanje stanovništva. Svi pravni subjekti koji koriste gradska skloništa za obavljanje svoje djelatnosti dužni su u slučaju velike nesreće i katastrofe u roku 24 sata predati prostor Gradu Zadru. Skloništa kojima upravlja Grad Zadar, a koja se ne koriste za potrebe neprofitnih organizacija, u lošem su stanju s potrebom velikih ulaganja odnosno velikog financijskog opterećenja za Grad Zadar.

3.4. Uzbunjivanje i obavješćivanje građana – sustav javnog uzbunjivanja

Sustav za uzbunjivanje i obavješćivanje građana u nadležnosti je MUP-a, Ravnateljstva civilne zaštite. Od 2008.godine Državna uprava za zaštitu i spašavanje započela je obnovu postojećeg sustava za uzbunjivanje i obavješćivanje građana koji je bio u zapuštenom stanju nakon upotrebe za vrijeme Domovinskog rata. U namjeri da doprinese modernizaciji sustava, Zadarska županija je zajedno s Gradom Zadrom 2011.godine sufinancirala modernizaciju dijela javnog sustava za uzbunjivanje.

U sustav javnog uzbunjivanja na području Zadarske županije uključena su i dva gospodarska subjekta - HEP, „RHE Velebit Muškovci“ s 3 sirene i tvrtka Tankerkomerc d.d. Terminal i trgovina tekućom robom u industrijskoj zoni Gaženica s 1 sirenom. Ovi pravni subjekti prema prirodi svoje djelatnosti (rukovanje s opasnim tvarima) imaju obvezu instaliranja sustava za uzbunjivanje. Instalirane sirene su uvezane i mogu se pokretati iz Županijskog centra 112 kao i iz samih gospodarskih subjekata u kojima se nalaze.

Stanje javnog sustava za uzbunjivanje na području Zadarske županije

Sustav za javno uzbunjivanje na užem području grada Zadra:

Red br.	Grad	Adresa	Upravljanje uređajem	veza	Stanje	Način pokretanja
1.	Zadar	A.Hebranga1 - neboder	centralno EUUK-16	radio veza	ispravna	pokretanje iz ŽC 112 Zadar
2.	Zadar	B.Benkovića1H - zgrada	centralno EUUK-16	radio veza	ispravna	pokretanje iz ŽC 112 Zadar
3.	Zadar	Silos, Biogradska ulica	centralno EUUK-16	radio veza	ispravna	pokretanje iz ŽC 112 Zadar
4.	Zadar	O.Š.“Šimuna Kozičića Benje“, Ul.Asje Petričić 7	centralno EUUK-16	radio veza	ispravna	pokretanje iz ŽC 112 Zadar
5.	Zadar	Vukovarska ulica - zgrada	centralno EUUK-08	radio veza	ispravna	pokretanje iz ŽC 112 Zadar
6.	Zadar	JVPZadar Vatrogasni dom Murvička cesta	centralno EUUK-16	radio veza	ispravna	pokretanje iz ŽC 112 Zadar
7.	Zadar	Ante Starčevića 25d - zgrada	centralno EUUK-16	radio veza	ispravna	pokretanje iz ŽC 112 Zadar
8.	Zadar	Biogradska 1d - zgrada	centralno EUUK-16	radio veza	ispravna	pokretanje iz ŽC 112 Zadar
9.	Zadar	Ekonomska škola Borik	centralno EUUK-16	radio veza	ispravna	pokretanje iz ŽC 112
10.	Zadar	„Narodni list“ Bedemi Zadarskih pobuna	centralno EUUK-16	radio veza	nije testirana	neispravna
11.	Zadar	Tankerkomerc TTT. ind.zona Gaženica	Centralno EUUK -16	radio veza	ispravna	pokretanje iz ŽC 112 i Tankerkomerca

Sustav javnog uzbunjivanja nadograđen je novim centralnim uređajem za upravljanje EEUK – 16 koji jamči sigurnije upravljanje sustavom iz ŽC 112.

U narednom razdoblju planira se obnova sirene u užem području grada Zadra, u staroj gradskoj jezgri na Poluotoku (red.br.10 tablice).

Sustav za javno uzbunjivanje u ostalom dijelu Zadarske županije:

Red br.	Grad/ Općina	Adresa	Upravljanje uređajem	veza	Stanje	Način pokretanja
1.	Biograd na moru	Vatrogasni dom,Splitska bb	lokalno	radio veza	ispravna	ručno pokretanje
2.	Pakoštane	Zgrada društvenog doma	lokalno	radio veza	ispravna	ručno pokretanje
3.	Sv. Filip i Jakov	DVD Sv. Filip i Jakov	lokalno	radio veza	ispravna	ručno pokretanje
4.	Gračac	Ulazni uređaj Kolektora Otuča-Štikada	Centralno računalo	IP	ispravna	ručno HEP i iz ŽC 112
5.	Obrovac	Muškovci, RHE Velebit, pogonska kućica na Zasunskoj komori	Centralno računalo	IP	ispravna	ručno HEP i iz ŽC 112
6.	Obrovac	Muškovci, RHE Velebit, Pogonska kućica na brani Razovac	Centralno računalo	IP	ispravna	Ručno HEP i iz ŽC 112

Gradovi i općine koji su prema vlastitim Procjenama rizika obvezni ugraditi sirene mogu se uvezati u sustav za uzbunjivanje Ravnateljstva civilne zaštite te koristiti sustav veze koji odobri Ravnateljstvo. Isto vrijedi i za pravne osobe koje su prema Procjenama rizika dužne uspostaviti i održavati vlastiti sustav, alternativno uvezati se u jedinstveni sustav koji odobri Ravnateljstvo civilne zaštite.

Poslovi javnog uzbunjivanja stanovništva provode se prema Pravilniku o postupku uzbunjivanju stanovništva („Narodne novine 69/16). Prema odredbama Pravilnika redovito mjesečno testiranje sustava za javno uzbunjivanje stanovništva obavlja Županijski centar 112 svake prve subote u mjesecu točno u podne.

Prema navedenom Pravilniku uređen je postupak i ovlasti za donošenje odluke o uzbunjivanju stanovništva te postupak za emitiranje znaka za uzbunjivanje putem sirena i priopćenja za stanovništvo. Prema provedbenom naputku odluku o uzbunjivanju stanovništva uključivanjem sirena s priopćenjem za stanovništvo donosi župan odnosno gradonačelnik i načelnik, a u slučaju njihove odsutnosti ili spriječenosti načelnik stožera civilne zaštite županije, grada ili općine.

Sve općine i gradovi upoznati su s ovlastima za postupanje u slučaju uzbunjivanja stanovništva na svome području.

U RH je od 2023.g u primjeni SRUK – sustav ranog upozoravanja i upravljanje krizama putem kojeg se u kratkom vremenu obavijeste svi građani koji imaju mobilne telefone o tome da im prijeti određena opasnost kao i strani korisnici u *roamingu.*

3.5. Edukacije građana i djece o postupanjima u kriznim situacijama

Za edukaciju stanovništva za postupanja u kriznim situacijama poseban program na razini države još uvijek nije saživio. ŽC 112 doprinosi edukaciji stanovništva redovitim priopćenjima za javnost vezano za preporučena postupanja u nepovoljnim vremenskim uvjetima (npr. za slučaj hladnih dana i toplinskih valova) kao i u ostalim izvanrednim situacijama.

Što se edukacije dječjeg uzrasta tiče, tijekom 2023,godine izvršena je edukacija 381 učenika iz 13 osnovnih škola o zaštiti i spašavanju te važnosti ispravnog postupanja u nesrećama, dok je u 2024.g. educirano 343 učenika u 7 osnovnih škola.

RCZ tijekom 2023,g provelo je edukaciju i za 35 načelnika Stožera civilne zaštite na temu komunikacije sa ŽC 112 u krizama, dok je su u 2024.g. proveli 1 osposobljavanje za 49 povjerenika civilne zaštite.

3. 6. MUP, Ravnateljstvo civilne zaštite, Služba civilne zaštite Zadar – sažetak ključnih aktivnosti u 2023. i 2024.godini

1. IZVANREDNE AKTIVNOSTI 2023.

SUDJELOVANJE U RADU - IZVANREDNE AKTIVNOSTI STOŽRA CIVILNE ZAŠTITE			
	JLPS	**Datum**	**Događaj**
1.	Gračac	26.02.2023.	Nepovoljni vremenski uvjeti, jak vjetar i nanosi snijega – Blokada cestovnog prometa – Organiziran rad stožera civilne zaštite i prihvatilišta za putnike koji nisu mogli nastaviti putovanje
2.	Obrovac	26.02.2023.	Nepovoljni vremenski uvjeti, jak vjetar i nanosi snijega – Blokada cestovnog prometa – Organiziran rad stožera civilne zaštite i prihvatilišta za putnike koji nisu mogli nastaviti putovanje
3.	Gračac	16.05.2023.	Obilne kiše prouzročile podizanje razine vodostaja rijeke Otuče koja je izlila iz svog korita te poplavila dio naselja. Obilne kiše prouzročile pojavu podzemne vode u Novom naselju gdje je došlo do plavljenja 15 –ak kuća. Organiziran rad stožera civilne zaštite, evakuacija, zbrinjavanje, pomoć u oporavku te poduzimanje daljnjih preventivnih aktivnosti
4.	Obrovac	16.05.2023.	Obilne kiše prouzročile podizanje vodostaja rijeke Zrmanje koja je izlila iz korita te poplavila uži dio grada Obrovca na lijevoj obali nizvodno od mosta u Obrovcu. Organiziran rad stožera, evakuacija, spašavanje i zbrinjavanje ugroženog stanovništva. Pomoć u oporavku i poduzimanje daljnjih preventivnih aktivnosti
5.	Zadarska županija	10.10.2023.	Koordinativni sastanak vezano uz aktivnosti na suzbijanju Afričke svinjske kuge

2. EDUKACIJE 2023.

ORGANIZIRALI I PROVELI EDUKACIJE		
EDUKACIJA UČENIKA U OSNOVNIM ŠKOLAMA		EDUKACIJA NAČELNIKA STOŽERA
Broj škola	Broj učenika	Komunikacija sa ŽC112 – u krizama
13	381	35

3. OSPOSOBLJAVANJA 2023.

ORGANIZIRALI I PROVELI OSPOSOBLJAVANJA OPERATIVNIH SNAGA	
Broj članova stožera civilne zaštite	Broj povjerenika
11	49

4. VJEŽBE SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE 2023.

Sudjelovali u pripremi i provedbi 8 vježbi sustava civilne zaštite u JLPS Zadarske županije

5. PROJEKTI

Sudjelovanje u projektu ALTER112 (Nabava novih sustava sustava za uzbunjivanje i modernizacija postojećih) – Plan je na području Zadarske županije nabaviti i staviti u funkciju 12 novih digitalnih sirena

Popunjenost operativnih snaga sustava civilne zaštite JLPRS

SUDJELOVANJE U RADU - IZVANREDNE AKTIVNOSTI STOŽRA CIVILNE ZAŠTITE			
	JLPS	**Datum**	**Događaj**
1.	Nin	10.03.2024.	Nepovoljni vremenski uvjeti, obilna kiša prouzročila izljevanje vodotoka Miljašić jaruge koja je poplavila obiteljske kuće i poslovne objekte oko vodotoka. Organiziran rad stožera, pomoć u oporavku i daljnjim preventivnim aktivnostima
2.	Zemunik D.	23.07.2024.	Požar otvorenog prostora. Organiziran rad stožera, komunikacijska podrška sa višom hijerarhijskom razinom

Postrojbe civilne zaštite opće namjene popunjeno 27/34

Specijalističke postrojbe CZ 1/1

Imenovani povjerenici u 24 JLPS / 34.

1. **IZVANREDNE AKTIVNOSTI 2024.**

2.EDUKACIJE 2024.

ORGANIZIRALI I PROVELI EDUKACIJE	
EDUKACIJA UČENIKA U OSNOVNIM ŠKOLAMA	
Broj škola	Broj učenika
7	343

3.OSPOSOBLJAVANJA 2024.

ORGANIZIRALI I PROVELI OSPOSOBLJAVANJA OPERATIVNIH SNAGA	
Broj osposobljavanja povjerenika	Broj povjerenika
1	49

4. VJEŽBE SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

Sudjelovali u pripremi i provedbi 2 vježbe sustava civilne zaštite u JLPS Zadarske županije

5. OSTALO

	Naziv aktivnosti	Broj aktivnosti

	Sudjelovanje u radu / organiziranje radionice, konferencije …	3
	Radni sastanci na razini JLPS / Institucije	15
	Radni sastanci za PP sezonu	7
	Radni sastanci za TURS sezonu	7
	Radni sastanci za Nepovoljne vremenske uvjete	2
	Radni sastanci sa načelnicima stožera – pripreme za osposobljavanja i aktivnosti po pitanju civilne zaštite	8

6. INSPEKCIJSKI NADZORI 2024

Za **2024** godinu **(do 1. 09**.) :

Broj izdanih rješenja u upravnom postupku pokrenutih na zahtjev stranke ili po službenoj dužnosti : 141

Broj potvrda o činjenicama o kojima se vode očevidnici i druge službene evidencije : 1125

Broj izdanih stručnih mišljenja : 84

Broj inspekcijskih nadzora : 226

Broj rješenja s naređenim mjerama : 65

Broj prekršajnih naloga : 10

Broj očevida požara : 48

7. BROJ POZIVA PREMA ŽC112 u 2024.godini (do 01.09.2024.)

Ukupan broj poziva svih namjena prema ŽC112 Zadar u 2024.godini iznosi 47.282

4. ZAKLJUČAK

Podaci navedeni u Analizi sustava civilne zaštite u Zadarskoj županiji kratak su pregled osnovnih karakteristika sustava civilne zaštite, aktivnosti glavnih operativnih snaga, Ravnateljstva civilne zaštite kao krovne institucije za poslove civilne zaštite kao i opis najvažnijih aktivnosti koje su obilježile 2023.g dijelom 2024.godinu.

Stanje spremnosti i opremljenosti operativnih snaga civilne zaštite za vrijeme pandemije Covida 19, učestalih požara otvorenog prostora te poplava bilo od velike važnosti za uspjeh u suočavanju s ovim prijetnjama. Zadaće koje su bile pred civilnom zaštitom velike su i kompliciranе, ostvareni su dobri rezultati u našoj Županiji. Unatoč tome, svjesni smo da su rizici i prijetnje sve zahtjevniji što traži kontinuirano ulaganje i razvoj sustava civilne zaštite. Svi nositelji zaštite i spašavanja moraju prepoznati svoje zadaće u razvoju kapaciteta za djelovanje i upravljanje u izvanrednim situacijama. Koordinacija između različitih tijela planiranje, a onda i skladan zajednički rad neophodan je uvjet za ublažavanje posljedica neželjenih događaja. U tom cilju Zadarska županija poticat će posebno općine i gradove za veći angažman u razvoju civilne zaštite, a sama dodatno ulagati u jačanje sposobnosti županijskih operativnih snaga sustava civilne zaštite za efikasno djelovanje u kriznim situacijama.

U području sustava civilne zaštite odnosno svih segmenata zaštite i spašavanja Zadarska županija radi na izradi sveobuhvatnog pregleda stanja sposobnosti, prijetnji i rizika kako bi se pronašao optimalan model odgovora na izvanredne situacije, katastrofe i krizna stanja. Tome pridonosi Procjena rizika od velikih nesreća, Plan djelovanja civilne zaštite u kriznim situacijama, te baza podataka svih raspoloživih resursa.

I nadalje ističemo da za neke ugroze Zadarska županija nema osigurano cjelovito funkcioniranje sustava civilne zaštite. Ovo se prvenstveno odnosi na opasnost od potresa jer se grad Zadar i otočno područje nalaze na izrazito potresno osjetljivom području. Sustav civilne zaštite još uvijek trpi manjkavosti i u pripremljenosti na izazove tehničko tehnoloških nesreća u postrojenjima s opasnim tvarima, kritičnoj infrastrukturi, prometnicama, okolišu koje mogu izazvati veće ljudske žrtve i materijalna razaranja. Pored toga, posljedice klimatskih promjena uzrokuju da je vrijeme između dviju prirodnih nepogoda sve kraće, a moguće posljedice čine stalni sigurnosni rizik za Zadarsku županiju, njezino stanovništvo i materijalna dobra. Posebnu prijetnju životu građana i njihovoj imovini od prirodnih nepogoda predstavljaju požari otvorenog prostora. Ekstremne vremenske temperature i s time povezani toplinski valovi i dugotrajna sušna razdoblja, te nedostatak oborina povećavaju rizik od nastanka požara, neodgovorno ponašanje pojedinaca dodatno povećava rizik. Navedena činjenica uvjetuje jačanje lokalnih i područnih sustava civilne i protupožarne zaštite, prevenciju i pripravnost, edukaciju za jačanje individualne i društvene odgovornosti, zajedničko preventivno i operativno djelovanje svih sudionika, bolju regulativu te povećanje materijalnih ulaganja u razvoj sustava. U tom cilju svake godine bilježe se pomaci, ali treba reći i da pored učinjenih pomaka u svim segmentima sustava civilne zaštite još uvijek postoji velik prostor za napredak. Ustrojavanjem kvalitetnog sustava civilne i protupožarne zaštite na području Zadarske županije izravno se podiže stupanj sigurnosti života i imovine njezinih stanovnika te se posebno ostvaruju brojni pozitivni učinci i na drugim područjima društvenog života.

U normativnom smislu treba istaknuti važnost donošenja Zakona o sustavu civilne zaštite koji je definirao sustav i odnose između nositelja sustava civilne zaštite. Cilj ustrojavanja i djelovanja sustava civilne zaštite je da novim smjerom, provedbom stručnih projekata, jačanjem svijesti i odgovornosti sudionika, te implementacijom mjera i aktivnosti bitnih za izgradnju sustava osigura uvjete za ostvarivanje glavnog cilja - zaokret od misije sustava koji se bavi posljedicama izvanrednih događaja na upravljanje rizicima i smanjivanje ranjivosti svih društvenih skupina izloženih štetnim utjecajima velikih nesreća i katastrofa. Normativni doprinos tome cilju dao je i novi Zakon o vatrogastvu, Zakon o zaštiti od požara te Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda koji je donesen u veljači 2019.godine.

Za budućnost civilne zaštite svakako ovdje treba naglasiti i potrebu ulaganja u korištenje modernih tehnologija i europskih financijskih instrumenata za jačanje otpornosti lokalnih sredina i regija na izazove velikih nesreća i katastrofa.

Cilj je poboljšati koordinaciju i opremljenost temeljnih operativnih snaga i žurnih službi, u smislu prevencije kombinirati sve mjere koje uključuju i infrastrukturne projekte (npr.odvodni kanali, retencije kod poplavom ugroženih područja), poboljšati informiranje stanovništva i dr. Europska sredstva su na raspolaganju i mogu puno pomoći. U tijeku je izrada okvira za prikupljanje podataka o štetama i gubicima od katastrofa kao još jedan značajni korak u suočavanju s prirodnim nepogodama i sanaciji šteta. U nastupajućem periodu izradit će se i nova Procjena rizika od velikih nesreća koja će ponovo valorizirati sve izgledne rizike za Zadarsku županiju i „pojačati“ mjere i postupanja za suočavanje s novim sigurnosnim izazovima.

GODIŠNJI PLAN

razvoja sustava civilne zaštite na području Zadarske županije

s financijskim učincima za trogodišnje razdoblje

2025. – 2027. god.

I.

Donošenje ovog Plana ima za cilj stvoriti preduvjete za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite u Zadarskoj županiji kroz preventivne i planske aktivnosti, razvoj i jačanje spremnosti operativnih snaga sustava civilne zaštite i drugih sudionika za učinkovito reagiranje u zaštiti i spašavanju ljudi, životinja, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša u velikim nesrećama i katastrofama i otklanjanju posljedica izvanrednih situacija.

Plan se odnosi na 2025. godinu s financijskim učincima za trogodišnje razdoblje.

II.

Razvoj sustava civilne zaštite na području Zadarske županije za razdoblje 2025.-2027. god. obuhvaća **preventivne i planske aktivnosti** u sustavu civilne zaštite Zadarske županije te **razvoj i jačanje sposobnosti županijskih operativnih snaga u sustavu civilne zaštite** za djelotvorne akcije u izvanrednim događajima.

Preventivne i planske aktivnosti u sustavu civilne zaštite koje provode županijske operativne snage sustava civilne zaštite **(Stožer civilne zaštite, vatrogasci, HGSS, Crveni križ, udruge i pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite)** te žurne službe **(Hitna pomoć, Policija)** provode se u okviru redovne djelatnosti tih snaga i službi i na temelju posebnih propisa koji reguliraju njihov rad.

Preventivne i planske aktivnosti u sustavu civilne zaštite koje provodi Zadarska županija pripremne su aktivnosti koje obavlja Zadarska županija kao sudionik civilne zaštite da bi se smanjio rizik i opasnost od svih vrsta prirodnih i tehničko tehnoloških nesreća i katastrofa i pružila podrška županijskim operativnim snagama u njihovom djelovanju.

III.

U dijelu preventivnih aktivnosti tijekom 2025. godine Zadarska županija će u okviru zakonskih obveza i fiskalnih kapaciteta:

a) Nastaviti proces jačanja operativne sposobnosti Stožera civilne zaštite Zadarske županije za upravljanje sustavom civilne zaštite u kriznim situacijama (osposobljavanja, treninzi, vježbe)

b) Osnaživati gradove i općine u jačanju lokalnih kapaciteta u civilnoj zaštiti

c) Osigurati financijska sredstva za redovan rad Vatrogasne zajednice Zadarske županije

d) Osigurati financijska sredstva za izvanredne vatrogasne intervencije po nalogu županijskog vatrogasnog zapovjednika

e) Osigurati financijska sredstva za redovan rad Hrvatske gorske službe spašavanja, Stanice Zadar te stručnih projekata HGSS-a od interesa za sigurnost građana i turista

f) Osigurati financijska sredstva za djelovanje Interventnog tima Društva Crvenog križa Zadarske županije

g) Povećati koordinaciju i ulaganje u opremljenost operativnih snaga sustava civilne zaštite

h) Definirati udruge u Zadarskoj županiji koje nemaju javne ovlasti, a koje su od interesa za sustav civilne zaštite

i) Po potrebi redefinirati pravne osobe od interesa za sustav civilne zaštite

j) Ustrojiti i održavati bazu podataka o pripadnicima operativnih snaga sustava civilne zaštite Zadarske županije i materijalno tehničkim sredstvima

k) Održavati autonomnu radio vezu za komunikaciju u izvanrednim situacijama

l) Poticati korištenje modernih tehnologija za brži odgovor u krizama

m) Kontinuirano analizirati mjere i aktivnosti civilne zaštite koje se provode u Zadarskoj županiji i prilagođavati ih aktualnim potrebama i stanjima

n) Sudjelovati u programskim aktivnostima Platforme hrvatskih županija i gradova za smanjenje rizika od katastrofa

o) Partnerski surađivati u međunarodnim projektima od značaja za jačanje otpornosti na prirodne i tehnološke nesreće.

IV.

U dijelu planskih aktivnosti u sustavu civilne zaštite koje provodi Zadarska županija, a koje čine dokumenti iz područja civilne i protupožarne zaštite kojima se procjenjuju rizici i prijetnje i njihova vjerojatnost pojave, analizira ranjivost sustava, definiraju mjere smanjenja rizika od katastrofa i planiraju odgovori za smanjenje posljedica nakon nastanka neželjenog događaja u razdoblju 2025. – 2027. god. potrebno je:

a) Donijeti novu Procjenu rizika od velikih nesreća za Zadarsku županiju

b) Donijeti novi Plan djelovanja civilne zaštite

c) Donijeti Plan vježbi civilne zaštite na godišnjoj razini

d) Donijeto novu/revidiranu Procjenu ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija

e) Donijeti Godišnji provedbeni plan unapređenja zaštite od požara

V.

PLAN FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA ORGANIZACIJU I RAZVOJ SUSTAVA CIVILNE ZAŠTITE U RAZDOBLJU OD 2025. DO 2027. GODINE

Red. broj	OPIS POZICIJE	PLANIRANO za 2025. god.	PLANIRANO za 2026. god.	PLANIRANO za 2027. god.
1.	**STOŽER CIVILNE ZAŠTITE**			
1.1.	**Stožer civilne zaštite**			
1.1.1.	Potrošni materijal za civilnu zaštitu	5.000,00	5.125,00	5.253,13
1.1.2.	Oprema	10.000,00	10.250,00	10.506,25
1.1.3.	DDD mjere	5.000,00	5.125,00	5.253,13
	Ukupno:	**20.000,00**	**20.500,00**	**21.012,51**
2.	**VATROGASTVO**			
2.1.	Vatrogasna zajednica Zadarske županije	153.000,00	156.825,00	160.745,63
2.2.	Izvanredne intervencije po nalogu županijskog vatrogasnog zapovjednika	127.000,00	130.175,00	133.429,38
2.3.	Nabava broda	150.000,00	200.000,00	150.000,00
2.4.	Oprema	40.000,00	0,00	0,00
	Ukupno:	**470.000,00**	**487.000,00**	**444.175,01**
3.	**UDRUGE GRAĐANA KOJE SUDJELUJU U SUSTAVU CIVILNE ZAŠTITE**			
3.1.	**Udruge građana kojima je zaštita i spašavanje redovita djelatnost**			
3.1.1.	HGSS – Stanica Zadar	30.000,00	30.750,00	31.518,75

3.1.2.	Društvo Crvenog križa Zadarske županije	93.150,00	95.478,75	97.865,72
3.1.3	Nabava kombi vozila	45.000,00	0,00	0,00
3.2.	**Ostale udruge građana koje sudjeluju u sustavu civilne zaštite**			
3.2.1.	Zajednica tehničke kulture Zadarske županije	83.000,00	85.000,00	87.000,00
	Ukupno:	**251.150,00**	**211.228,75**	**216.384,47**
4.	**PRAVNE OSOBE OD INTERESA ZA SUSTAV CIVILNE** **ZAŠTITE:** hitna pomoć, javno zdravstvo, socijalna služba, veterinarska služba, zaštita bilja, zaštita okoliša, javna poduzeća za održavanje komunalne infrastrukture (vodovod, kanalizacija, čistoća, groblja i drugo), pravne osobe koje se bave građevinskom, turističkom, prijevozničkom i drugim djelatnostima od interesa za zaštitu i spašavanje ljudi, imovine i okoliša.	0,00	0,00	0,00
	Ukupno:	**0,00**	**0,00**	**0,00**
5.	**PLANSKI DOKUMENTI IZ PODRUČJA CIVILNE/PROTUPOŽARNE ZAŠTITE**			

5.1.	Procjena rizika od velikih nesreća (nova/revizija)	9.000,00	0,00	0,00
5.2.	Godišnji provedbeni plan unapređenja zaštite od požara, ostali planski dokumenti	3.000,00	5.000,00	5.000,00
5.3.	Procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija	0,00	15.500,00	0,00
5.4.	Plan djelovanja civilne zaštite Zadarske županije	8.000,00	0,00	0,00
	Ukupno:	**20.000,00**	**20.500,00**	**5.000,00**
6.	**PREVENCIJA/EDUKACIJA**			
6.1.	Međužupanijska suradnja u području smanjenja rizika od katastrofa (članarina)	400,00	410,00	420,25
6.2.	Ostale aktivnosti vezane uz civilnu zaštitu (treninzi, edukacije, vježbe civilne zaštite i sl.)	4.000,00	4.100,00	4.202,50
	Ukupno:	**4.400,00**	**4.510,00**	**4.622,75**
7.	**REGISTAR CIVILNE ZAŠTITE**			
7.1.	Ulaganje u računalne programe (informacijske baze podataka)	1.400,00	1.435,00	1.470,88
	Ukupno:	**1.400,00**	**1.435,00**	**1.470,88**
8.	**SUSTAV RADIO VEZE**			
8.1.	Održavanje autonomnog sustava radio veza	30.000,00	30.750,00	31.518,76
	Ukupno:	**30.000,00**	**30.750,00**	**31.518,76**
	SVEUKUPNO ZA CIVILNU ZAŠTITU	**796.950,00**	**775.923,75**	**724.184,38**

VI.

Sredstva za provedbu aktivnosti iz ovog Plana osiguravaju se u Proračunu Zadarske županije za 2025.godinu s projekcijama za 2026. i 2027.godinu.